БЕКОБОД ТУМАНЛАРАРО ИКТИСОДИЙ СУДИНИНГ АЖРИМИ

(даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўгрисида)

2024 йил 4 апрель

Бекобод шахри

Бекобод туманлараро иқтисодий суди судьяси М.Набиев раислигида, Р.Турсинбоеванинг котибалигида, "Жасурбек Жўрабек Ишонч" фермер хўжалиги вакили Е.Хамраев (рахбар), Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили Х.Мирзаев (ишончнома асосида) иштирокида, даъвогар "Жасурбек Жўрабек Ишонч" фермер хўжалиги манфаатида Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг жавобгар "АРК ВЕКОВОD" масъулияти чекланган жамиятидан 131 433 051 сўм асосий қарз ва 2 628 661 сўм пеня ундириш тўғрисидаги даъво аризаси юзасидан қўзғатилган ишни очиқ сайёр суд мажлисида кўриб чиқиб, қуйидагиларни

аниклади:

"Жасурбек Жўрабек Ишонч" фермер хўжалиги (бундан буён матнда "даъвогар" деб юритилади) ва "АРК ВЕКОВОD" масъулияти чекланган жамияти (бундан буён матнда "жавобгар" деб юритилади) ўртасида "Пахта хом-ашёси ва уруғлик харид қилиш бўйича" 2023 йил 10 январда 18-сонли шартнома имзоланган.

Шартнома шартларига кўра, даъвогар пахта хом ашёси етказиб бериш, жавобгар эса етказиб берилган махсулотни қабул қилиб, унинг ҳақини тўлаш мажбуриятини олган.

Шартнома шартларидан келиб чиқиб, даъвогар умумий қиймати 359 734 050 сўмлик пахта хом-ашёсини жавобгарга етказиб берган.

Даъвогар етказиб берилган пахта хом-ашёсининг ҳақини тўлаб бериш юзасидан жавобгарга талабнома юборган ва ушбу талабнома жавобгар томонидан оқибатсиз қолдирилган.

Шундан сўнг даъвогар манфаатида Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши судга даъво аризаси билан мурожаат қилиб, жавобгардан 131 433 051 сўм асосий қарз ва 2 628 661 сўм пеня ундиришни сўраган.

Даъво аризасига асос қилиб, даъвогар ўзининг шартномавий мажбуриятини лозим даражада бажариб, шартномада белгиланган микдордаги пахта хомашёсини жавобгарга етказиб берганлиги, ушбу махсулотлар жавобгар томонидан тегишли хисоб фактураларга асосан қабул қилиб олинганлиги, махсулот ҳақи юзасидан қисман тўлов амалга оширилганлиги, шартномага кўра жавобгар етказиб берилган махсулот ҳақи бўйича якуний тўловларни 2023 йил 31 декабрь кунига қадар тўлаб бериши лозимлиги, бирок ушбу мажбурият жавобгар томонидан бажарилмаганлигини кўрсатган.

Жавобгар суд мажлисини "APK BEKOBOD" масъулияти чекланган жамияти вакили иштирокисиз кўриб чикиш ҳакида судга 2024 йил 4 апрелдаги аризани такдим этган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 170-моддасининг учинчи қисмига кўра иш муҳокамасининг вақти ва жойи тўғрисида тегишли тарзда хабардор қилинган жавобгар, учинчи шахслар суд мажлисига келмаса, низо уларнинг йўқлигида ҳал қилиниши мумкин.

Мазкур ҳолатда суд, низо юзасидан ҳарор ҳабул ҳилиш учун материаллар етарли эканлигини инобатга олиб, Ўзбекистон Республикаси Иҳтисодий процессуал кодексининг 170-моддаси талабларидан келиб чиҳиб, ишни жавобгар вакили иштирокисиз кўришни лозим топди.

Суд мажлисида иштирок этган даъвогар ва Бекобод туман фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши вакили даъво талабларини қўллаб-қувватлаб, даъвони қаноатлантиришни сўрашди.

Суд, ишда иштирок этувчи шахс вакилларининг тушунтиришини тинглаб, иш хужжатларини ўрганиб чиқиб, куйидагиларга асосан даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Аниқланишича, кредитор "Ўзсаноатқурилишбанк" акциядорлик тижорат банкининг қарздор "АРК ВЕКАВОD" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш қўзғатиш ва тугатишга доир иш юритишни бошлашни сўраган.

Бекобод туманлараро иқтисодий судининг 2024 йил 19 мартдаги ажрими билан жавобгар "APK BEKABOD" масъулияти чекланган жамиятига нисбатан тўловга қобилиятсизлик тўғрисида иш қўзғатилиб, кузатув тартиб таомили жорий этилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107-моддаси 9-бандига кўра, жавобгарга нисбатан банкротлик тўғрисида иш қўзғатилган бўлса ва жавобгарга нисбатан такдим этилган талаб қонунга кўра банкротлик тўғрисидаги иш доирасида кўрилиши лозим бўлса, суд даъво аризасини кўрмасдан қолдиради.

Демак, мазкур холатда даъво аризасида банкротлик тўгрисида иш кўзгатилган жавобгарга нисбатан талаб билдирилган. Шу боис даъво аризаси кўрмасдан қолдирилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодекси 118-моддасининг биринчи қисмига кўра, суд харажатлари ишда иштирок этувчи шахсларнинг қаноатлантирилган даъво талаблари миқдорига мутаносиб равишда уларнинг зиммасига юклатилади.

Қайд этилганларга кўра, суд иш хужжатларини тўлик ўрганиб, даъво аризасини кўрмасдан қолдиришни, суд харажатларини даъвогар зиммасига юклашни лозим топди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятини янада ривожлантириш бўйича ташкилий чоратадбирлар тўғрисида" 2017 йил 10 октябрдаги ПҚ-3318-сонли қарорининг 3-бандига кўра, Фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашларига фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари манфаатларини кўзлаб судга давлат божи тўламасдан даъво аризалари, давлат ва хўжалик бошқаруви

органлари, маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг қарорлари, уларнинг мансабдор шаҳслари ҳатти-ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоятлар тақдим этиш ҳуқуқи берилган. Бунда даъво аризасини қаноатлантириш рад этилганда манфаати кўзлаб даъво аризаси киритилган фермер, деҳқон ҳўжаликлари ва томорқа ер эгаларидан давлат божи ундирилмайди.

Мазкур Қарор талабларидан келиб чиқиб, даъво аризаси бўйича манфаати кўзланган шахс яъни, даъвогардан давлат божи ундирмаслик ҳамда олдиндан тўланган почта харажатини унинг зиммасида қолдиришни лозим топди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб ҳамда Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 118, 195-196-моддаларини қўллаб, суд

ажрим килди:

Даъво аризаси кўрмасдан қолдирилсин.

Даъво такдим этишда тўланган 34 000 сўм почта харажати даъвогар "Жасурбек Жўрабек Ишонч" фермер хўжалиги зиммасида қолдирилсин.

Мазкур ажрим устидан бир ой муддат ичида Бекобод туманлараро иктисодий суди оркали Тошкент вилоят судига апелляция тартибида шикоят килиниши (прокурор эса тарафнинг мурожаати бўлган такдирда протест келтириши) мумкин.

Раислик қилувчи, судья

М.Набиев

